

MILJÖBEDÖMNING

Bakgrund

Reglerna om miljöbedömning finns i miljöbalkens 6 kapitel. 2018-01-01 började ett nytt 6 kapitel att gälla, vilket kommer att innebära vissa förändringar för hanteringen av miljöbedömningar i planer som upprättas enligt plan- och bygglagen.

I samband med att det tagits fram ett nytt 6:e kapitel för Miljöbalken så har även MKB-förordningen som reglerar kriterierna för bedömningen som kommunen gör för att undersöka huruvida en plan kan antas leda till betydande miljöpåverkan bytts ut. Den nu gällande heter SFS 2017:966.

Syfte

Detta dokument syftar till att vara ett kvalitetssäkrande stöd för kommunens medarbetare i deras arbete att genomföra undersökningar för detaljplaner. Kvalitetssäkringen syftar dels till att vi ska klara de processkrav som finns lagstadgade, men framförallt till att vi i ett tidigt skede ska få in relevant underlag till detaljplanerna och i ett tidigt skede uppmärksamma hållbarhet som faktor i planeringen.

Begreppshantering

Den process som tidigare kallats för **"behovsbedömning"** skrivs nu in i lagtexten och får benämningen **"undersökning"**. "Undersökningen" innebär att den myndighet eller kommun som gör eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning ska undersöka om planen eller programmets genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan (Se MB 6 kap 5§). Denna del av är lagstadgad och alla planer som upprättas enligt plan- och bygglagen ska genomgå en undersökning.

Att uppmärksamma!

- Det ska fattas ett **beslut** huruvida planen kan antas leda till betydande miljöpåverkan eller inte (MB 6 kap 7§). Boverket skriver följande på sin hemsida.

"Enligt miljöbalken ska ställningstagandet formaliseras som ett särskilt beslut. I PBL finns det ingen hänvisning till detta krav. Däremot ska ställningstagandet och skälen för bedömningen om planen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan redovisas i planbeskrivningen." Länk till Boverket hemsida.

Min tolkning av detta är att Boverkets bedömning är att det räcker att skriva in kommunens beslut i planbeskrivningen. Planbeskrivningen till exempelvis samråd tas ju politiskt (oftast genom delegation), och bör därför kunna ses som ett beslut angående ett visst ställningstagande. Jag har ett förslag till vad vi kan skriva i planbeskrivningen: *"Enligt miljöbalken så ska kommunens*

Ställningstagande formaliseras som ett särskilt beslut. Beslutet ska även göras tillgängligt för allmänheten. Vellinge kommun betraktar ställningstagandet i detta dokument som ett sådant beslut. Det blir tillgängligt för allmänheten genom denna planbeskrivning. Ställningstaganden för och emot redovisas här tillsammans med en utförlig argumentation i bifogad undersökning". Har haft kontakt med Länsstyrelsen i frågan, och de kunde inte ge något klart svar på vad ett sådant beslut innebär. Mitt förslag är att vi både skriver det som en del av tjänsteskrivelserna, samt i planbeskrivningarna för att tydliggöra kommunens ställningstagande.

- Ställningstagandet i undersökningen, tillsammans med argumentation för/emot ska offentliggöras för allmänheten. (MB 6 kap 7§)

Det görs lämpligen genom att bifoga detta dokument till samrådet tillsammans med en sammanfattande text i planbeskrivningen.

- Ställningstagandet i undersökningen ska samrådas med länsstyrelse. (MB 6 kap 6§ 2p.)

Mitt förslag är att vi samråder undersökningen i samband med det vanliga samrådet. Om det inte finns särskild anledning för oss att vi vill ha samråd med länsstyrelsen tidigare, exempelvis för att försäkra oss om att de delar vår bedömning innan vi går vidare med en planprocess.

Övergångsbestämmelser

För mål och ärenden gällande planer och program som har påbörjats före den 1 januari 2018 ska äldre föreskrifter fortfarande gälla för handläggningen och bedömningen. (Övergångsbestämmelser Miljöbalken 2017:955)

Motsvarande gäller för mål och ärenden om planer enligt PBL som har påbörjats före den 1 januari 2018. (Övergångsbestämmelser PBL 2017:965).

Bedömningsgrunder - Ny förordning

Den gamla förordningen (SFS 1998:905) har ersatts av en ny förordning (2017:966). Då det var MKB-förordning bilaga 4 i den gamla förordningen som angav bedömningskriterierna för behovsbedömningen (nu **undersökning**) så ska **undersökningarna** nu utgå från det som anges i förordning 2017:966.

Den gamla MKB-förordningen bilaga 4, där bedömningskriterierna tidigare angavs, har till viss del omarbetats och lyfts in under 5§ i den nya förordningen. Kommunens stöd nedan är Vellinge kommuns tolkning av de ramar som MKB-förordningen anger.

Levande dokument

Undersökningen är ett levande dokument. Det betyder att om planen väsentligt förändras utifrån det att den initiala bedömningen gjordes så ska den göras om på de punkter som är relevanta.

Kvalitativ bedömning och kumulativa effekter

För att avgöra om planen kan antas leda till en betydande miljöpåverkan så krävs en samlad kvalitativ bedömning av de kriterier som återges nedan. Det är viktigt att tänka på att flera olika faktorer tillsammans kan leda till att detaljplanen kan antas leda till betydande miljöpåverkan inom eller utanför planområdet. Bedömningen ska göras på helheten.

Vad ska undersökas, platsens känslighet eller verksamhetens karaktär?

Detta dokument fokuserar främst på platsens förutsättningar och känslighet. En detaljplan för exempelvis ”verksamheter” kan inrymma en stor mängd olika sorters verksamheter. Vi kan därmed inte göra en bedömning på alla tänkbara scenarion som skulle kunna uppstå för olika sorters verksamheter. Det vi däremot kan undersöka är platsens känslighet och karaktär.

Ex 1: Det finns ett Natura 2000-område i direkt anslutning till planområdet. Planområdet ligger mellan skalbagge x:s födosöksområde och nattvila. Att uppföra bebyggelse här kommer därför att medföra risk för betydande miljöpåverkan genom att skalbaggens möjligheter försämras på ett betydande sätt. På detta sätt kan vi använda undersökningen.

Ex 2: Vi ska pröva ett industriområde genom detaljplan. Av undersökningen framgår att platsen i sig inte är känslig. Ett industriområde kan komma att inrymma exempelvis en liten däckverkstad utan större påverkan, men kan även komma att inrymma en plastproduktion med betydande påverkan på sin omgivning genom exempelvis lukt. Om vi ska täcka in alla tänkbara verksamheter i undersökningen i detaljplanen så kommer det bli en omöjlig uppgift att avgränsa oss. En verksamhetsspecifik undersökning i detaljplaneskedet för exempelvis ovan nämnda plastproduktion kan visa sig vara helt verkningslös efter det att detaljplanen är beslutad och det istället kommer en helt annan verksamhet hit. Därför är detta inget lämpligt tillvägagångssätt. Denna prövning får ske senare, i samband med att verksamheten etableras på platsen.

Detta är det sätt som vi på Vellinge kommun har valt att arbeta med undersökningen. Även verksamhetens karaktär måste bedömas i detaljplaneskedet. Tillexempel så kan ett industriområde antas alstra en viss mängd biltrafik oavsett vilken sorts verksamhet det senare faktiskt kommer dit. Verkligheten är sällan så svart eller vit som i exemplen ovan, men det ska ses som en huvudidé för hur vi kan tänka när vi arbetar med våra undersökningar.

<p>Detaljplan för del av Vellinge 40:4 m fl, vid Södervångsgatan och Bifrostgatan</p> <p>Vellinge kommun – Skåne län</p> <p>Diariernr: Ks 2016/37.722</p> <p>Samråd med länsstyrelsen: Görs i samband med plansamråd</p>	<p>Utförd: Hösten 2018</p> <p>Utförd av: Johan Helgeson</p> <p>Granskad av:</p> <p>Reviderad: (Datum)</p> <p>Reviderad av:</p>
<p>Planens syfte:</p> <p>Planområdet utgörs av den privatägda fastigheten Vellinge 40:4, Vellingegården, och fastigheten Vellinge 40:128 som angränsar i söder och är kommunägd.</p> <p>Detaljplanen ska pröva lämpligheten av att dels ersätta befintliga ekonomibyggnader med bostäder i radhusstyp i samma grundform som ekonomibyggnaderna, dels pröva byggande av knappt tio bostäder, även de i antingen rad- eller parhusform, i den södra kommunägda delen av planområdet. Skalan på bebyggelsen är 1-2 våningar med tonvikt på en våning med inredd vind. Planen omfattar ca 25-30 bostäder i lägenhets- och radhusform.</p>	
<p>Planens huvuddrag:</p> <p>Se ovan.</p>	
<p>Vad finns det för natur och kulturvärden på och i direkt anslutning till platsen idag?</p> <p>Se nedan!</p>	

Natur skyddad av miljöbalken - Natur och kulturmiljöer skyddad av miljöbalkens 7 kapitel har ett starkt skydd. Stödet är här huvudsakligen utformad utifrån Miljöbedömningsförordning (2017:966) 5§ 9p

	Positivt	Negativt	Ingen	Kommentar
<p>Berör ett genomförande av planen ett natura 2000-område? På vilket sätt? (Miljöbalken 7 kap. 28§)</p> <p>Klicka här för karta</p>				Nej
<p>Berör ett genomförande av planen ett naturreservat? Om ja, på vilket sätt? (Miljöbalken 7 kap. 4§)</p> <p>Klicka här för karta</p>				Nej
<p>Berör ett genomförande av planen ett kulturresevat? Om ja, på vilket sätt? (Miljöbalken 7 kap. 9§)</p> <p>Klicka här för karta</p>				Nej
<p>Berör ett genomförande av planen ett naturminne? Om ja, på vilket sätt? (Miljöbalken 7 kap. 10§)</p> <p>Klicka här för karta</p>				Nej
<p>Berör ett genomförande av planen ett strandskyddsområde? Om ja, på vilket sätt? (Miljöbalken 7 kap. 13§)</p> <p>Klicka här för karta</p>				Nej
<p>Berör ett genomförande av planen ett miljöskyddsområde? Om ja, på vilket sätt? (Miljöbalken 7 kap. 19§)</p> <p>Klicka här för karta</p>			x	Kommentar:
<p>Berör ett genomförande av planen ett vattenskyddsområde? Om ja, på vilket sätt? (Miljöbalken 7 kap. 21§)</p> <p>Klicka här för karta</p>				Kommentar: Ja, tillstånd krävs.

<p>Berör ett genomförande av planen ett biotopskyddsområde? Om ja, på vilket sätt? (Miljöbalken 7 kap. 11§)</p> <p>För vägledning: Se förordning (1998:1252)</p> <p>I förordningen ingår i huvudsak följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alléer • Källa med omgivande våtmark i odlingsmark • Odlingsröse i jordbruksmark • Pilevall • Småvatten och våtmark i jordbruksmark • Stenmur i jordbruksmark • Åkerholme 				<p>Kommentar: Nej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alléer: Nej • Källa med omgivande våtmark i odlingsmark: Nej • Odlingsröse i jordbruksmark: Nej • Pilevall: Nej • Småvatten och våtmark i jordbruksmark: Nej • Stenmur i jordbruksmark: Nej • Åkerholme: Nej
---	--	--	--	--

Riksintressen – Riksintressen är skyddade av miljöbalkens 3 – 4 kapitel. Stödet är här huvudsakligen utformad utifrån Miljöbedömningsförordning (2017:966) 5§ 9p

	P	N	I	Kommentar
<p>Påverkar ett genomförande av planen riksintresse för naturvård? Om ja, på vilket sätt?</p> <p>Klicka här för karta</p>			x	
<p>Påverkar ett genomförande av planen riksintresse för naturvård? Om ja, på vilket sätt?</p> <p>Klicka här för karta</p>			x	
<p>Påverkar ett genomförande av planen riksintresset för friluftsliv? Om ja, på vilket sätt?</p> <p>Klicka här för karta</p>			x	
<p>Påverkar ett genomförande av planen riksintresse för kustzonen? Om ja, på vilket sätt?</p> <p>Klicka här för karta</p>			x	
<p>Påverkar ett genomförande av planen riksintresset för yrkesfisket? Om ja, på vilket sätt?</p> <p>Klicka här för karta</p>			x	

Natur - Stödet är här huvudsakligen utformad utifrån Miljöbedömningsförordning (2017:966) 5§ 4p, 5p, 6p, 8p

	P	N	I	Kommentar
Påverkar ett genomförande av planen spridningskorridorer för djur och växter? Om ja, på vilket sätt?				Nej inte en spridningskorridor. Däremot kanske funktionen som halvdan grön ö i ett glest bebyggt villalandskap med relativt tilltagna tomtstorlekar. En utgångspunkt är dock att behålla grönskan i planområdets norra/nordöstra del.
Påverkar ett genomförande av planen möjligheterna till irreversibel påverkan på miljön? Om ja, på vilket sätt?				Va? Bebyggelsen kommer ju att förändra områdets karaktär, den står kvar tills vidare under överskådlig tid.
Påverkar ett genomförande av planen möjligheten för hotade djur och växters möjligheter? Om ja, på vilket sätt? (Bedömningen utgår från såväl det direkta planområdet, det direkta närområdet, samt globalt.)				Planen är att påverka den lilla befintliga grönska som området hyser så lite som möjligt. Viss påverkan sker dock, även positiv troligen då viss mark som idag är övergiven ruderat- och parkaktig mark kring gården omvandlas till bl a trädgårdsyta. Sett utanför planområdesgränsen blir området mer likt kringliggande villa- och kedjehusområden, fast med bebyggelse i radhusform.
Påverkar ett genomförande av planen att påverka sin närmiljö i form av vattenavrinning till recipient? Om ja, på vilket sätt?				Troligtvis ökar inte avrinningen eftersom en dagvattenutredning antagligen skulle komma att ställa krav på fördröjning innan vattnet rinner vidare till recipient. Synpunkter från VA-enheten väntas ang. beslut om fördröjning mm krävs. Tidig kontakt har tagits.
Påverkar ett genomförande av planen grundvattennivåer inom planområdet eller i närområdet?				Troligen inte.
Påverkar ett genomförande av planen friluftsliv och människors tillgänglighet? Om ja, på vilket sätt?				Nej. Eventuellt kan del av trädbevuxna ytan göras tillgänglig med gångstig eller cykelbana. Men ingen formell tillgänglighet på ytan idag, åtminstone inte på den gamla gårdstomtens del av planområdet.
Påverkar ett genomförande av planen miljökvalitetsnormerna inom planen eller i det direkta närområdet? Om ja, på vilket sätt?				Nej, inte bedömningsvis.
Påverkar ett genomförande av planen miljökvalitetsnormerna hos recipient? Om ja, på vilket sätt?				Planen påverkar högst troligt inte några MKN såpass att de skulle riskera att överskridas på grund av dess genomförande.

Säkerhet och hälsa - Stödet är här huvudsakligen utformad utifrån Miljöbedömningsförordning (2017:966) 5§ 7p.

	P	N	I	Kommentar
Påverkar ett genomförande av planen människors säkerhet i form av utsläpp av miljö och hälsofarliga ämnen i händelse av olycka? Om ja, på vilket sätt?			x	Nej inga utsläpp som påverkar negativt i den mening som brukar avses.
Påverkar ett genomförande av planen bullernivåerna i sitt närområde? (Trafik etc) Om ja, på vilket sätt?				Ett tjugofemtal (20-30 om man räknar med bostäderna i redan beviljat bygglov för mangårdsbyggnaden) ger såklart en viss ökad biltrafik, men inte på nivåer som utgör avgörande eller ens mindre skillnad på påverkan. 25 bostäder kan vid fem bilrörelser per bostad och dygn ge omkring 125 bilrörelser/dygn. Samtidigt är planområdet beläget inom Vellinge tätort med relativt nära till offentlig och kommersiell service. Detta möjliggör att en större del av resandet inom Vellinge kan ske utan motortransporter med t ex cykel eller till fots. Viktigt med attraktiv och tillräcklig mängd cykelparkering både ute och under tak.
Påverkar ett genomförande av planen risk för ras och skredolyckor antingen inom planområdet eller utanför? Om ja, på vilket sätt?			x	
Påverkar ett genomförande av planen luftkvalitet i form av lukt? Om ja, på vilket sätt?			x	Inget onormalt i luktväg ska pågå i det som planeras, medges utifrån markanvändning för bostäder.

Påverkan på andra planer - Stödet är här huvudsakligen utformad utifrån Miljöbedömningsförordning (2017:966) 5§ 1p

	P	N	I	Kommentar
Berörs planområdet av några andra kommunala eller regionala planer? Om ja, på vilket sätt påverkar ett genomförande av den plan som här undersöks dessa planer ur ett miljöperspektiv?				Översiktsplan och äldre fördjupning av översiktsplanen.
Naturvårdsprogram				Ja, men inget naturvärde utpekad inom planområdet.

Miljön idag - Stödet är här huvudsakligen utformad utifrån Miljöbedömningsförordning (2017:966) 5§ 2p

Beskriv vilka naturvärden som är utmärkande och präglar platsen idag.

Planen har relativt få naturvärden utöver den vegetation som är etablerad på tomten. Befintlig vegetation, främst i form av träd, bl.a. en ek och några lönnar utmed områdets nordvästra del, ska sparas. Om det finns etablerade träd av yngre årgång är de också intressanta att försöka spara om de står så placerade att det är rimligt.

	P	N	I	Kommentar
På vilket sätt påverkar ett genomförande av planen de ovan beskrivna utmärkande värdena ur ett miljöperspektiv?				Som ovan nämnts har planen några få ”naturvärden” som kan bevaras. Samtidigt kan värden i form av trädgårdsrum och offentliga gröna mellanrum utvecklas till förmån för mångfalden av djur och växter inom området. Samtidigt kommer närvaron av omkring 25 hushåll såklart att ge såväl positiv som negativ påverkan på omgivningarna, vilket diskuterats ovan.
På vilket sätt påverkar ett genomförande av planen de ovan beskrivna utmärkande värdena ur ett kulturmiljöperspektiv?				Platsen är en av de historiska Vellingegårdarna – en reminiscens av ett historiskt och delvis svunnet Vellinge från tiden som jordbruksby då gårdarna låg mer samlade på den historiska s.k. bytomten. Boningshuset bevaras och byggs om och ekonomibyggnadernas form (ej de faktiska byggnaderna) föreslås finnas kvar i föreslagen ny bebyggelsekomposition.

Kommunens bedömning

Kommunens samlade bedömning:

Bedömer att ovanstående undersökning landar i ett genomförande av detaljplanen inte medför en betydande miljöpåverkan i miljöbalkens mening, vare sig i något enskilt fall eller som helhet sett till de kumulativa effekterna. Det krävs därmed inte något utökat och fullständigt MKB-dokument.